

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Moskorzewie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 2 599 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Marcin Wiekiera.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie został powołany Uchwałą Nr 54/XII/90 Gminnej Rady Narodowej w Moskorzewie z dnia 27 marca 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie.

Ośrodek posiada własny REGON 292466048 i NIP 656-21-04-989.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie jest Pani Adriana Lech.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXVI/174/18 Rady Gminy Moskorzew z dnia 6 września 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie. Zmian w Statucie dokonano na mocy Uchwały Nr V/29/2019 Rady Gminy Moskorzew z dnia 29 stycznia 2019 roku;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie z dnia 3 października 2018 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie. Zmian w Regulaminie dokonano Zarządzeniami Kierownika: Nr 3/2019 z dnia 22 lutego 2019 roku, Nr 2/2021 z dnia 26 kwietnia 2021 roku, Nr 3/2021 z dnia 16 czerwca 2021 roku, Nr 8/2022 z dnia 30 grudnia 2022 roku oraz Nr 4/2023 z dnia 30 czerwca 2023 roku. Zdaniem Zespołu kontrolnego należy uchylić często zmieniany obowiązujący Regulamin i w jego miejsce stworzyć nowy, jednolity dokument. Ponadto w § 10 pkt 33, 34, 35 w zadaniach i kompetencjach pracowników socjalnych wpisano realizację zadań dotyczących świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz świadczeń wychowawczych, które to zadania dodatkowo obciążają pracę pracowników socjalnych, których zatrudnienie jest i tak niezgodne z zapisami ustawy o pomocy społecznej;
- 3) Uchwałą Nr LVIII/364/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Moskorzew „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;

Adriana Lech

Adriana Lech

- 4) Uchwałę Nr LVIII/365/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 5) Uchwałę Nr LVIII/366/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 6) Uchwałę Nr LXI/379/2024 Rady Gminy Moskorzew z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr LVIII/364/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Moskorzew „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 7) Uchwałę Nr LXI/380/2024 Rady Gminy Moskorzew z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie zmiany uchwały LVIII/365/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 8) Uchwałę Nr LXI/381/2024 Rady Gminy Moskorzew z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie zmiany uchwały LVIII/366/2023 Rady Gminy Moskorzew z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 9) Uchwałę Nr IX/74/2019 Rady Gminy Moskorzew z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również ich pobierania;
- 10) Uchwałę Nr XXXVI/175/18 Rady Gminy Moskorzew z dnia 6 września 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych;
- 11) Uchwałę Nr XXIX/196/2021 Rady Gminy Moskorzew z dnia 31 maja 2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Moskorzew na lata 2021 – 2026;

- 12) Uchwałę Nr XI/82/2019 Rady Gminy Moskorzew z dnia 19 lipca 2019 roku w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Moskorzew;
- 13) Zarządzenie Nr 9/2024 Wójta Gminy Moskorzew z dnia 7 lutego 2024 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdz - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – kierująca zespołem inspektorów - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 865/2024 z dnia 4 listopada 2024 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Personę;
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 866/2024 z dnia 4 listopada 2024 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Personę;
3. Anna Kowalska - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 867/2024 z dnia 4 listopada 2024 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Personę.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moskorzewie* pod poz. 1/2024.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 05-07 listopada 2024 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) oraz przepisy

Moskorzew
11.11.24

den

rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz.2285 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie mieści się na parterze, w budynku Urzędu Gminy Moskorzew, Moskorzew 42, 29-130 Moskorzew, tel. 34 354 20 03. Ośrodek zajmuje jedynie 3 niewielkie pomieszczenia, wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe Ośrodka są niekorzystne dla pracowników, Kierownik dzieli swój pokój z pracownikiem socjalnym, w drugim pomieszczeniu pracuje 2 pracowników socjalnych oraz pracownik administracyjny oraz trzeci, bardzo niewielki pokój zajmuje księgowia. Warunki lokalowe są też niekorzystne dla klientów, którzy nie posiadają możliwości przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność, gdyż brak jest pomieszczenia na indywidualne rozmowy z klientem. (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby GOPS w Moskorzewie).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba oraz ubóstwo.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów oraz gotówką w Kasie Banku Spółdzielczego w Moskorzewie.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Moskorzewie w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 5 pracowników: tj. kierownik, 3 starszych pracowników socjalnych w wymiarze 2,5 etatu oraz opiekun.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiada również odpowiednie wykształcenie i staż, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiada przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = $2\ 599/2,5 = 1\ 040$ osób

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypada 1 040 mieszkańców, ale jest niezgodny z art. 110 ust. 12 wymienionej ustawy, który stanowi, że Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych, a w kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a trzeci na pół etatu. Ponadto pracownicy socjalni obciążeni są dodatkową pracą z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, co ma negatywny wpływ na efektywność prowadzonej pracy socjalnej.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. 1283.).

Zasilki stale

- Z informacji przekazanych przez Kierownika jednostki (Załącznik Nr 3, pkt 23 – Ustalenia

dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2024 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 10 osób. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne Ośrodek odprowadzał za 8 zasiłkobiorców stałych, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

GOPS.5100.15.2024; GOPS.5100.11.2024; GOPS.5100.12.2024; GOPS.5100.13.2024; GOPS.5100.8.2024; GOPS.5100.14.2024; GOPS.5100.16.2024.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano m.in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym przekazywana była stronie w sposób prawidłowy - odrębnym pismem. Wyjątkiem była jedna decyzja, w której odnotowano przywołanie informacji o objęciu klienta ubezpieczeniem zdrowotnym w jej postanowieniu, podczas gdy nie jest to przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane oraz miejsce i termin wypłaty zasiłku.

Zespół kontrolny odnotował, że jednej sprawdzonej decyzji administracyjnej wydanej na zasiłek stały, nadano prawidłowo rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. W jednej decyzji administracyjnej brak było informacji o nadaniu rygoru w postanowieniu decyzji, w czterech decyzjach brak było zapisu o rygorze w uzasadnieniu,

Przebieg
J. J.

deu

natomiast jednej decyzji nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy winien być nadany.

Decyzje o przyznaniu pomocy odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, w części decyzji natomiast nie poinformowano o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasilki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2024 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **5 osób** samotnie gospodarujących. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5101.2.2024; GOPS.5101.6.2024; GOPS.5101.4.2024; GOPS.5101.5.2024; GOPS.5101.3.2024.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przytoczone zostały z datą ich wydania oraz aktualnymi publikatorami, z wyjątkiem dwóch decyzji, w których widniał nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia oraz o miejscu i terminie realizacji świadczenia.

Ze skontrolowanych akt wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m.in.: wnioski klientów, rodzinne wywiady środowiskowe, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, że w 2024 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności otrzymało **39 rodzin** oraz **1 rodzina** otrzymała pomoc w formie pomocy rzeczowej, natomiast pomocą w formie gorącego posiłku w kontrolowanym okresie objęto **22 dzieci** z 15 rodzin.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Moskorzew dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posilek w szkole i w domu”. Dożywianie prowadzone jest w 2 placówkach oświatowych na terenie Gminy (13 dzieci), a koszt jednego gorącego posiłku wynosi w nich w kontrolowanym okresie 5 zł. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał posiłki dla uczniów, uczęszczających do 4 placówek oświatowych poza terenem Gminy (9 dzieci), w których cena posiłku wynosi od 7 zł do 22 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „*Posilek w szkole i w domu*”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: GOPS.5102.2.89.2024; GOPS.5102.2.201.2024; GOPS.5102.2.228.2024; GOPS.5102.2.137.2024; GOPS.5102.2.223.2024; GOPS.5102.2.216.2024; GOPS.5102.2.36.2024; GOPS.5102.2.83.2024; GOPS.5102.2.62.2024 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: GOPS.5113.22.2024;

GOPS.5113.19.2024; GOPS.5113.16.2024; GOPS.5113.12.2024; GOPS.5114.21.2024; GOPS.5113.11.2024; GOPS.5113.36.2024; GOPS.5113.17.2024; GOPS.5113.14.2024.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 oraz Uchwały Rady Gminy w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. W podstawie prawnej decyzji przywołano również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wymienione powyżej akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami, z wyjątkiem publikatora ustawy o pomocy społecznej, który w części decyzji wydanych na posiłek był nieaktualny. Dodatkowo w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłki i zasiłki celowe Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 przywołana została bez jej numeru. W sprawdzonych decyzjach, wydanych na posiłek w podstawie prawnej widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, w którym mowa jest o posiłku, natomiast w decyzjach przyznających zasiłek celowy odnotowano art. 39 wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku celowym.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, dzienny koszt posiłku, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu, na jaką przyznano posiłek oraz realizatora (placówkę oświatową). W zasiłkach celowych w miejscu tym wpisywano kwotę zasiłku, czas, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób i termin jego realizacji.

Zaznaczyć należy, że osiem decyzji administracyjnych na posiłek wydano z terminem wstecznym, np. decyzja z dnia 23 września 2024 roku, a posiłek przyznany na okres od 3 września 2024 roku. Z informacji Kierownika GOPS (Zał. Nr 4 – Informacja w sprawie posiłku) wynika, że decyzje przyznające gorący posiłek zostały wydane

Handwritten signature

Handwritten signature

w miesiącu wrześniu z mocą wsteczną, obowiązującą od daty złożenia wniosku, a powodem tej sytuacji jest fakt, że ustalenie odpłatności za wyżywienie dziecka w szkole odbyło się na pierwszym spotkaniu organizacyjnym rodziców w nowym roku szkolnym po pierwszej połowie września.

Skontrolowane decyzje nadany miały rygor natychmiastowej wykonalności poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., informowanie strony o tym fakcie w sentencji decyzji, w uzasadnieniu zastosowanie zapisu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Wyjątek stanowiło siedem decyzji wydanych na posiłek, w których rygor natychmiastowej wykonalności przywołano w dwóch miejscach w decyzjach administracyjnych – w podstawie prawnej i uzasadnieniu, brak było informacji o rygorze w postanowieniu decyzji.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Moskorzewie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka od stycznia 2024 roku do dnia kontroli udzieliła **1 osobie** zasiłku celowego i **3 osobom** specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono akta o następujących numerach decyzji:
zasiłek celowy: GOPS.5102.1.1.2024;

specjalne zasiłki celowe: GOPS.5102.4.3.2024; GOPS.5102.4.2.2024; GOPS.5102.4.1.2024.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: dokumenty potwierdzające uzyskany dochód, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakup leków oraz oświadczenia klientów.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami, natomiast kodeks postępowania administracyjnego przywołano bez daty jego wydania. W podstawie prawnej decyzji przywołano również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

Pomoc przyznano prawidłowo - od miesiąca złożenia wniosku - zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W sentencji sprawdzonych decyzji odnotowano miesiąc, na który udzielono pomocy, w zasiłku celowym - cel, z uwagi na który została udzielona pomoc, kwotę zasiłku oraz sposób i termin realizacji świadczenia. Zaznaczyć należy, że w postanowieniu decyzji wydanych na specjalne zasiłki celowe stwierdzono brak celu, na jaki przyznano pomoc. Informacja ta znajdowała się dopiero w uzasadnieniu dokumentu.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Handwritten signature in blue ink.

Handwritten signature in blue ink.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr IX/74/2019 Rady Gminy Moskorzew z dnia 26 czerwca 2019 roku określiła zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

Usługi świadczone są przez 1 opiekunkę domową zatrudnioną przez GOPS. W kontrolowanym okresie usługi opiekuńcze wykonywane były u **2 osób**.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

GOPS.5122.1.7.2024; GOPS.5122.5122.1.14.2024; GOPS.5122.1.15.2024

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, Uchwałę Rady Gminy Moskorzew dotyczącą przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moskorzewie oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat. Wymienione akty prawne widniały z aktualnymi publikatorami, natomiast kodeks postępowania administracyjnego przywołano bez daty jego wydania. W dwóch decyzjach administracyjnych brak było rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, natomiast w jednej decyzji widniało nieaktualne rozporządzenie. Ponadto w podstawie prawnej odnotowano brak art. 104 k.p.a. i art. 106 ustawy o pomocy społecznej, mówiących o załatwianiu sprawy w drodze decyzji administracyjnej. Dodatkowo w decyzji zmieniającej brak było przywołania art. 163 kpa, na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W decyzji informowano stronę o okresie przyznania wsparcia, liczbie dni przyznanej pomocy w tygodniu, konkretnych dniach tygodnia, w które usługi będą świadczone, liczbie godzin usług w te dni, cenie za godzinę usługi, procencie i wysokości odpłatności za godzinę usługi oraz miejscu płatności. W decyzjach brak było natomiast zakresu usług oraz terminu wnoszenia opłaty.

W dwóch decyzjach administracyjnych nadano prawidłowo rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania

administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a., w jednej natomiast brak było zapisu o nadaniu rygoru w postanowieniu decyzji.

Nadmienić należy, że jedna decyzja administracyjna została podpisana przez Wójta Gminy, co jest niezgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że wójt gminy udziela (a nie - może udzielić) kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz w dwóch decyzjach o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., w jednej odnotowano jednak brak tej informacji.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Usługi te świadczone są przez opiekunkę zatrudnioną w kontrolowanym Ośrodku w ramach umowy o pracę. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiada odpowiednie wykształcenie i staż, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiada przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi Ośrodek przyznał dla **6 osób**.

Sprawdzono akta o następujących numerach decyzji:

GOPS.5122.11.2024; GOPS.5122.10.2024; GOPS.5122.5.2024; GOPS.5122.8.2024;
GOPS.5122.3.2024; GOPS.5122.7.2024; GOPS.5122.2.2024; GOPS.5122.4.2024;
GOPS.5122.9.2024.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wniosek, wywiad lub jego aktualizacja, zaświadczenia o aktualnych dochodach, oświadczenia majątkowe, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Wymienione akty prawne widniały w większości z aktualnymi publikatorami z wyjątkiem czterech decyzji, w których widniał niewłaściwy

Handwritten signature

Handwritten signature

publikator kodeksu postępowania administracyjnego. W sprawdzonych decyzjach kodeks postępowania administracyjnego przywołano bez daty jego wydania. Ponadto w podstawie prawnej decyzji brak było przywołania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach przyznających, niezmiennających wymiaru usług, niezasadnie przywołano art. 163 kpa., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W decyzjach administracyjnych określono okres na jaki przyznano usługi oraz informowano klienta, że usługi będą świadczone w określonej liczbie dni w tygodniu, konkretne dni tygodnia, w które usługi będą świadczone, liczbę godzin usług w te dni, pełny koszt godziny usług, procent odpłatności, kwotę odpłatności, miejsce wnoszenia opłat oraz realizatora usług. Zdaniem zespołu kontrolującego strona w decyzji administracyjnej powinna otrzymać informację, o zakresie usług oraz o terminie wnoszenia opłaty za usługi.

Nadmienić należy, że decyzje przyznające specjalistyczne usługi opiekuńcze, przyznano z terminem wstecznym, np. decyzja z dnia 30.01.2024 r., a usługi przyznane od 03.01.2024 r.

Ponadto cztery decyzje administracyjne zostały podpisane przez Wójta Gminy, co jest niezgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że wójt gminy udziela (a nie może udzielić) kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

W trzech skontrolowanych decyzjach administracyjnych odnotowano prawidłowo nadany rygor natychmiastowej wykonalności, który nadano wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., w postanowieniu informując stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na ważny interes strony. W czterech skontrolowanych decyzjach odnotowano brak rygoru w uzasadnieniu decyzji, w jednej był tylko w podstawie prawnej, a w jednej brak było informacji o rygorze w postanowieniu decyzji.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz w pięciu decyzjach o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., w czterech natomiast odnotowano brak tej informacji.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie skierował żadnego mieszkańca Gminy do domu pomocy społecznej.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

*Pracownicy
J. J.*

dew

Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: udzielaniu klientom informacji i pomocy w rozwiązywaniu ich trudnych sytuacji życiowych, informowaniu i kierowaniu do specjalistów i różnego rodzaju instytucji, pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków, motywowaniu do aktywnego poszukiwania pracy, rejestracji w PUP, motywowaniu do podjęcia leczenia u specjalisty, leczenia odwykowego, współpracy z Urzędem Gminy, Policją, służbą zdrowia, sądami, kuratorami, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka nie wykorzystują kontraktu jako instrumentu pracy socjalnej, w 2024 roku do dnia kontroli zawarli bowiem 1 kontrakt socjalny z klientem pomocy społecznej, dotyczący zarejestrowania w PUP i uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Moskorzewie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego ze środków własnych gminy, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Nadmienić należy, że w Regulaminie Zarządzeniami Kierownika wielokrotnie wprowadzono zmiany. Zdaniem Zespołu kontrolnego należy uchylić często zmieniany obowiązujący Regulamin i w jego miejsce stworzyć nowy, jednolity dokument. Ponadto w § 10 pkt 33, 34, 35 w zadaniach i kompetencjach pracowników socjalnych wpisano realizację zadań dotyczących świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz świadczeń wychowawczych, które to zadania dodatkowo obciążają pracę pracowników socjalnych, których zatrudnienie jest niezgodne z zapisami ustawy o pomocy społecznej.

Pracownik
Kierownik

Warunki lokalowe Ośrodka są niekorzystne dla pracowników, Kierownik dzieli swój pokój z pracownikiem socjalnym, w drugim pomieszczeniu pracuje 2 pracowników socjalnych i pracownik administracyjny oraz trzeci, bardzo niewielki pokój zajmuje księgową. Warunki lokalowe są też niekorzystne dla klientów, którzy nie posiadają możliwości przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność, gdyż brak jest pomieszczenia na indywidualne rozmowy z klientem.

Kierownik Ośrodka posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiada odpowiednie wykształcenie i staż pracy, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiada przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypada 1 040 mieszkańców, ale jest niezgodny z art. 110 ust. 12 wymienionej ustawy, który stanowi, że Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. W kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a trzeci na pół etatu. Ponadto pracownicy socjalni obciążeni są dodatkową pracą z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, co ma negatywny wpływ na efektywność prowadzonej pracy socjalnej.

W aktach klientów znajdują się m.in.: aktualne zaświadczenia o wysokości uzyskiwanych dochodów, decyzje, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, karty leczenia szpitalnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione lekarstwa, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano m. in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach w podstawie prawnej widniały na ogół aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych, z wyjątkiem publikatora ustawy o pomocy społecznej w 2 decyzjach wydanych na zasiłki okresowe oraz części decyzji na posiłek, a także publikatora k.p.a., który miał niewłaściwy publikator w czterech decyzjach

*Pracownik
H. J. J.*

den

na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dodatkowo kodeks postępowania administracyjnego przywołano bez daty jego wydania w podstawie prawnej decyzji wydanych na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz na zasiłki celowe, w tym specjalne ze środków własnych. Ponadto zespół kontrolny odnotował brak rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podstawie prawnej dwóch decyzji wydanych na usługi opiekuńcze oraz decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w jednej decyzji na usługi opiekuńcze przywołano natomiast nieaktualne rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłki i zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 przywołana została bez jej numeru.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym w zasiłkach stałych przekazywana była stronie w sposób prawidłowy - odrębnym pismem. Wyjątkiem była jedna decyzja, w której odnotowano przywołanie informacji o objęciu klienta ubezpieczeniem zdrowotnym w jej postanowieniu, podczas gdy nie jest to przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały.

W sprawdzonych decyzjach, wydanych na posiłek z Programu dożywiania w podstawie prawnej widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, w którym mowa jest o posiłku, natomiast w decyzjach przyznających zasiłek celowy odnotowano art. 39 wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku celowym. W decyzjach na zasiłki celowe ze środków własnych odnotowano również prawidłowo przywołany art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym. Ponadto w podstawie prawnej decyzji na usługi opiekuńcze odnotowano brak art. 104 kpa i art. 106 ustawy o pomocy społecznej mówiących o załatwianiu sprawy w drodze decyzji administracyjnej.

W decyzji zmieniającej na usługi opiekuńcze brak było przywołania art. 163 kpa, na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję, a w decyzjach przyznających (niezmieniających) usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, niezasadnie przywołano art. 163 kpa.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Moskorzew dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zaznaczyć należy, że w postanowieniu decyzji, wydanych na specjalne zasiłki celowe stwierdzono brak celu na jaki przyznano pomoc. Informacja ta znajdowała się dopiero w uzasadnieniu dokumentu.

W decyzjach na usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak było zakresu usług oraz terminu wnoszenia opłaty.

Zaznaczyć należy, że osiem decyzji administracyjnych na posiłek z Programu dożywiania wydano z terminem wstecznym, np. decyzja z dnia 23 września 2024 roku, a posiłek przyznany na okres od 3 września 2024 roku. Z informacji Kierownika GOPS wynika, że decyzje przyznające gorący posiłek zostały wydane w miesiącu wrześniu z mocą wsteczną, obowiązującą od daty złożenia wniosku, a powodem tej sytuacji jest fakt, że ustalenie odpłatności za wyżywienie dziecka w szkole odbyło się na pierwszym spotkaniu organizacyjnym rodziców w nowym roku szkolnym po pierwszej połowie września. Dodatkowo decyzje przyznające specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznane zostały również z terminem wstecznym.

Zespół kontrolny stwierdził, że cztery decyzje administracyjne na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz jedna na usługi opiekuńcze zostały podpisane przez Wójta Gminy, co jest niezgodne z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że wójt gminy udziela (a nie może udzielić) kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom wydanym w zakresie pomocy społecznej w większości prawidłowo nadano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu natomiast wskazując, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Jednak w dwudziestu skontrolowanych decyzjach rygor nadano niewłaściwie, nie został on bowiem przytoczony w trzech miejscach w decyzjach administracyjnych.

W pouczeniach decyzji informowano strony o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, jednak nie we wszystkich poinformowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że GOPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał w pełni kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni zawarli jedynie 1 kontrakt z klientem pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, **działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami**. Stwierdzone nieprawidłowości nie przekroczyły założonego dla kontroli progu istotności ze względu na charakter, wartość, kontekst albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń

Handwritten signature

Handwritten signature

zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
4. Informacja Kierownika w sprawie posiłku.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Anna Kowalska
3. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Moskorzewie

mgr Adriana Lech

Kielce, dnia 24 stycznia 2025 r.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYKIEGO
Renata Person
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W MOSKORZEWIE
Moskorzew 42, 29-130 Moskorzew

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce